

Navolging gesprek 26 februari 2021 SDa – KNMvD – CPD. Antwoord naar Hetty Scheurs en Dik Mevius.

Vanuit de SDa is het verzoek ingediend om de EMA/AMEG indeling voor verstandig en verantwoord gebruik bij dieren in relatie tot het Gezondheidsraad Rapport uit 2011¹ (en het bijbehorende aanvullende advies uit 2015²) te beschouwen.

De AMEG classificatie is de indeling van antibiotica ‘voor verstandig en verantwoord gebruik bij dieren’ die is opgesteld door de *Antimicrobial Advice ad hoc Expert Group* (AMEG) van de *European Medicines Agency* (EMA)³. Een belangrijke achterliggende gedachte van de EMA/AMEG classificatie is het verminderen van het risico op resistentieontwikkeling, -selectie en/of -transmissie in de *One health* gedachte; er liggen dan ook actuele, zorgvuldige (pan-Europese) dier- en volksgezondheidsafwegingen aan deze indeling ten grondslag.

Tabel 1: vergelijk EMA/AMEG categorie, WVAB richtlijn en Nederlandse wetgeving

EMA/AMEG-categorie en -aanwijzingen		WVAB-richtlijn	Ned. wetgeving
A vermijden	Antibiotica in deze categorie zijn niet toegelaten als diergeneesmiddel in de EU (last resort antimicrobiële middelen humane geneeskunde)	Verboden voor voedselproducerende dieren	Geen middelen toegelaten
B beperken	Antibiotica in deze categorie zijn van cruciaal belang in de humane geneeskunde (derde vierde generatie cefalosporinen, polymyxinen, (fluoro-) chinolonen).	Derde keus	Ministeriele aanwijzing in Besluit Diergeneeskundigen artikel 5.7
C voorzichtig gebruiken	Voor antibiotica in deze categorie bestaan alternatieven in de humane geneeskunde.	Tweede keus	
D verstandig gebruiken	Moeten waar mogelijk worden gebruikt als eerstelijnsbehandeling.	Eerste keus	

In de EMA/AMEG classificatie worden antibiotica voor toepassing in dieren onderverdeeld in vier categorieën (Categorie A t/m D, zie Tabel 1). De definitie van deze vier categorieën komt overeen

¹ Gezondheidsraadrapport ‘Antibiotica in de veeteelt en resistente bacteriën bij mensen’, 2011

² ‘Dossier aanscherping antibioticagebruik bij dieren’, 2015

³ https://www.ema.europa.eu/en/documents/report/infographic-categorisation-antibiotics-use-animals-prudent-responsible-use_en.pdf

met de definities zoals die ook in de WVAB-richtlijn gehanteerd worden (zie Tabel 1). Echter, de werkzame stoffen (antibiotica) in de categorieën verschillen, zoals aangegeven is in Tabel 2.

Tabel 2: verschillen in de WVAB richtlijn classificatie versus de AMEG classificatie

Werkzame stof/groep	WVAB richtlijn	AMEG classificatie
Amphenicolen	Eerste keuze	Categorie C (vergelijkbaar met tweede keuze)
Lincosamiden	Eerste keuze	Categorie C
Macroliden	Verschillende werkzame stoffen eerste keuze	Alle werkzame stoffen Categorie C
Pleuromutilinen	Eerste keuze	Categorie C
Quinolonen	Tweede keuze	Categorie B (vergelijkbaar met derde keus)
Polymyxinen	Tweede keuze	Categorie B
Amoninopenicillinen zonder beta-lactamase remmers (ampicilline, amoxicilline)	Tweede keuze	Categorie D (vergelijkbaar met eerste keuze)
Spectinomycine	Tweede keuze	Categorie D

De EMA/AMEG classificatie zal in Nederland op basis van het ‘ja-tenzij’ principe toegepast gaan worden. Dit betekent dat de classificatie één op één vertaald wordt naar de Nederlandse situatie (en daarmee dus de huidige 1e/2e/3e keuze indeling vervangt) *tenzij* er, te bekijken per diersoort, vanuit volksgezondheid of vanuit het oogpunt van diergezondheid/dierwelzijn, evidence-based argumentatie is af te wijken. Voorbeelden kunnen zijn dat bepaalde werkzame stoffen niet beschikbaar zijn voor de desbetreffende diersoort of omdat specifieke, afwijkende resistentiepatronen aangetroffen worden in Nederland. De Nieuwe stijl WVAB (N-WVAB) zal uitstekend toegerust zijn om in nauwe samenwerking met praktiserende dierenartsen de ‘tenzij’s’ uit dit ‘ja-tenzij’ principe op een goed onderbouwde wijze, met oog voor dier- en volksgezondheid, te identificeren.